

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Duæ oppositæ opiniones. c. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

DISPVT. CCXXXVIII.

An peccatum primi Angeli fuerit alijs
causa peccandi.

Duo oppositæ opinionēs, cap. 1.

Iudicium de vtraque sententiā, cap. 2.

Simul tempore Angelos inferiores, & supremū peccasse, c. 3.
Quale fuerit peccatum inferiorum Angelorum, c. 4.

CAPVT I.

Due oppositæ opinionēs.

Quāquā in controuersia positum est, vtrum Angelus supremus inter eos, qui peccauerunt, fuerit inter ceteros omnes primus, an non, sicut præcedenti disputatione vidimus; certum tamen, & citra controuersiam apud omnes est, inter eos, qui peccauerunt, fuisse aliquem supremum, & perfectioris nature. Nunc igitur de hoc angelo difficultas proposita est, vtrum peccato alijs fuerit causa & occasio peccandi; non quidem coactione, sed aut suasionē, aut aliquo modo inducens. In qua difficultate Doctores quoque Scholastici diuisi sunt. Quidam enim asserunt, nullum angelum inferiorem inductum fuisse à supremo, sed vnumquemque sine alterius suasionē aut occasione ex seipso peccasse. Ita docent Albert. in 2. dist. 6. art. 3. Guilliel. Parisiens. l. p. secunda pars principalis de vniuerso, cap. 11. 2. & Alphonsus de Castro contra hereses verbo, Peccatum, hæres. 3. refertur etiam pro eadem opinione Alexand. 2. p. quest. 99. m. 2. vbi solum dixit, potuisse quidem angelorum peccatum esse per imitationem; quod non videtur aliter possibile, nisi superior inferioribus suam insinueret voluntatem. Idipsum, nec quicquam aliud, affirmat Antifod. lib. 2. tractat. 2. cap. 5. Pro hac sententiā vnica solum ratio videtur esse, quia non est sine aliquo fundamento asserendum, angelos per imitationem, & suasionem peccasse; nullum autem ad hoc asserendum fundamentum habemus, vt inferius patebit; ergo non est ita asserendum.

Magis communis inter Scholasticos opinio est, angelos inferiores per suasionem primi peccasse. Ita autumant S. Thom. Caietan. & recentiores Thomistæ in hoc art. Bonauent. in 2. dist. 5. art. 2. quest. 2. Ricard. art. 1. quest. 2. Aegid. in 2. d. 6. quest. 1. art. 2. Thom. de Argent. ead. dist. quest. 1. art. 2. conclus. 1. Gabr. quest. 1. art. 3. dub. 3. Maior quest. 1. prope fin. ad 2. dubium. Eamque communem esse fatetur Durand. quest. 2. tamen si affirmet, nihil certū in hac re haberi posse. Sunt enim pro hac sententiā testimonia Patrum. Damasc. 2. de fide c. 4. postquam descripsit peccatum primi angeli, subiungit: Vna porro cum eo auulsa est, eique comitem se adiunxit, simulque corruit innumerabilis subiectionum ipsi Angelorum multitudo. Et præterea Ambros. Epist. 84. ante med. & Gregor. lib. 3. Moral. cap. 18. alias 23. Qui id expresse affirmant. Idem videtur dixisse Hierony. in illud Isai. 14. Tu terram tuam perdidisti, &c. Hæc enim verba interpretatus de Luciferō inquit; Eos videlicet, qui tibi credidi sunt, gubernandi: qui meo iudicio non videntur esse alij, quam angeli inferiores.

CAPVT II.

Iudicium de vtraque sententiā.

Ego quidem in hac controuersia existimo, possibile fuisse inferiores peccare aliquo modo, & quæ in 1. partem Tom. II.

do inductos à superiori, vt infra explicabitur: nihil tamen certū in hac re definiri posse. Argue in primis, vt hinc exordium fumam, inductione facile approbari potest, nihil certum haberi in hac re, si singula loca quibus autores vti solent, percurramus. Primum testimoniū, quo vti possumus ad ostendendum, ceteros angelos inferiores à superiori aliquo modo inductos fuisse, si illud Ezechiel. 31. Aemulata sunt eum omnia ligna voluptatis, quæ erant in Paradiso Dei. Hoc tamen testimoniū infirmum est: nam ibi sermo fit cum Pharaone Rege Ægypti, cuius ruinam minatur Propheta quia eleuatum esset cor eius in altitudine sua. Ad hoc autem describit prius celsitudinem regni eius similitudine arborum eamque comparat, altissimæ arbori, & frondosissimæ, cuius tanta esset pulchritudo, vt ceteræ arbores, ipsius paradisi, illius pulchritudinem tanquam maximam æmulari, aut imitari viderentur. De casu autem diaboli non loquitur Propheta in eo cap. imo vero si loqueretur, nihil inde probari posset; quia illis verbis non peccatum, sed pulchritudo diaboli describeretur instar arboris pulcherrimæ, cuius pulchritudinem ceteræ arbores imitarentur.

Secundū testimoniū est Isai. 14. Corruisti in terra, qui vulnerabas gentes: ac si diceret, qui alios angelos perdidisti, & infra: Tu terram tuam perdidisti, & populum tuum occidisti, hoc est angelos tibi inferiores. Ex hoc tamen loco, nihil certi haberi potest: quoniam ea omnia iuxta sensum literalem de Rege Babylonis intelligenda sunt, vt dist. 232. cap. 4. probauimus, & quamuis aliqua ratione hæc verba ad demonem accommodarentur, vt ibidem diximus: tamen non est necesse, singula quæ de Rege illo secundum sensum literalem dicta sunt ad demonem applicari: illa vero, quæ retulimus, de Rege illo Babylonis dicebantur, quod ipse superbia sua populum suum perdidit hoc est, propter superbiam illius populus eius destructus sit, vt exponit Hierony.

Tertiū probat Aegidius ex illo Iob 41. Ipse est rex super omnes filios superbie: Eo autem dicitur aliquis aliorum rex, quod voluntate sua & imperio aliquo modo mouet eos. Verum hoc testimoniū parum habet momenti, quia Iob non loquitur de diabolo, sed de Leviathan, bestia marina, quam vocat Regem super filios superbie, hoc est, maximam inter alias magnas bestias marinas, quæ à magnitudine superbas appellat.

Quarto adducit Aegid. illud Apoc. 12. vbi de dracōe dicitur, cauda sua traxisse tertiā partem stellarum, quod alia ratione intelligi nequit, quam suasionē, & exemplo suo. Ceterum testimoniū hoc debile satis est: nam vt sup. dist. 225. c. 2. monstrauimus, ibi non fit mentio de casu diaboli primo, sed de prælio factō cum illo in Ecclesia, in quo ipse deiectus est, & secum traxit tertiā partem stellarū, hoc est, seduxit bonam partem virorum, qui in Ecclesia Dei, tanquam stellæ firmæ, et sanctitate & virtute fulgebant. Constat igitur, nullum esse firmum fundamentū in Scriptura, ex quo colligere possimus, angelos inferiores inductos fuisse à superiori ac peccandū. Porro manifestum est, in traditione nullum esse fundamentum, ratio autem in hac controuersia, nisi auctoritate subnixā, locum habere nequit. Recte igitur Durandus, cuius sententiā in hac re probamus, nihil certi in hac controuersia posse definiri.

Nun 3

Deinde

Nihil certū
in defini-
posse.

Loc. Iob
41. exponit
ENF.

5.
Mor. 21.